

ČETRNAESTI TJEDAN KROZ GODINU

Ponedjeljak
Vjera kao povjerenje
(Mt 9,18-26)

Današnji evanđeoski odlomak govori o ozdravljenju bolesne žene i uskrsenju Jairove kćeri. Isus je spasitelj ljudi na svim njihovim područjima. Spasenje je ponuda čovjeku od Boga i za duh, dušu i za tijelo. Vjera je ponuda čovjeku, njegovu razumu, osjećajima i volji. Kompletan Bog nudi se potpunom čovjeku da bi ga čovjek mogao potpuno usvojiti. Spasenje se događa i na razini ozdravljenja.

Po istočnom grijehu smrt je postala dio ljudske sudbine, a s njom skopčana i bolest. Mogli bismo kazati da je bolest na neki način uvertira smrti. Sv. pismo kaže da je smrt došla na svijet đavlovom zavišću. Prema tome i bolest je njegovo područje jer ona okrnjuje cjelovitost čovjeka.

Budući da je Isus spasitelj, on se nudi kao spasitelj i bolesnim ljudima. Zato bolesni traže njegovu pomoć. U ovom evanđeoskom odlomku vidimo dva načina pomaganja bolesnima, zapravo bolesnoj i umrloj osobi. Vjera čini čudesa. Žena koja je болоvala dugo godina od krvarenja, bila je uvjeren da je Isusa dovoljno dotaknuti pa da ozdravi. To se zbilja i dogodilo. Kod druge osobe Isus preuzima inicijativu, uzima djevojku za ruku i ona živi. Drugi evanđeoski tekstovi govore nam o drukčijim načinima Isusova ozdravljanja. On zna slijepcu oči premazati blatom da dotični ozdravi. Nekada to čini bez ikakvog dodira, a nekada i bez prisutnosti bolesnog čovjeka, rekli bismo „na daljinu”. Bitno je da sama osoba vjeruje ili da netko za nju vjeruje pa da dođe do ozdravljenja.

Kao vjernici znamo da Bog može ozdravljati i da ozdravlja, da to čini putem našeg povjerenja u njega. Ono što je bitno kod Isusovih ozdravljenja nije da čovjek samo fizički ozdravi. U tom slučaju Isus bi bio sličan raznim iscjeliteljima koji se u današnje vrijeme jako množe i koji putem bioenergije ozdravljaju ljude.

Isus prije svega želi ponuditi čovjeku spasenje na razini srca, duha, duše. Stalo mu je prije svega da čovjek uspostavi ispravan odnos prema sebi, Bogu i bližnjemu. Znamo da čovjek u bolesti nije kadar sobom vladati kao kad je zdrav i da je potreban Božje pomoći i Božje blizine. Potrebni su mu oni koji ga fizički liječe, ali i oni koji za njega i s njim mole.

Poznato je da sakrament bolesničkog pomazanja u obnovljenom redu nije više strogo usmjeren prekogrobno, tj. ne dijeli se nekome tko nužno mora umrijeti nakon što je primio taj sakrament već je prvenstveno usmjeren prema ozdravljenju bolesnika. Nakana je moliti za ozdravljenje bolesnika i svaki put kad se taj sakrament tako shvaća, ispravno se shvaća. Zato i obnovljeni pastoral tog sakramenta želi posvijestiti i svećenicima i ostalim vjernicima važnost molitve, pouzdane molitve za bolesnike. Potrebno je — jer to spada u sedam tjelesnih djela milosrđa — bolesne pohoditi; pohoditi znajući da su potrebni naše blizine i ne samo

naše nego i Božje i znajući da na taj način — solidarizirajući se s bolesnikom — i sebe više ostvarujemo i omogućujemo Bogu da bude bliži bolesniku koji je upućen na druge.

Po uzoru na Isusa, valja nam se družiti s takvima, posjećivati ih, valja im otvarati ponovno oči vjere, podizati nadu, hrabriti, tješiti i moliti za njihovo ozdravljenje. Pritom se može dogoditi da bolesnik i ozdravi pomoću naših molitava. Ali nije u pitanju ljudska moć nego Božji dar koji se podjeljuje ljudima jake vjere koji su kadri izdržati teret jednog čuda.

MiB

U t o r a k

Kraljevstvo u sili

(Mt 9,32-38)

U evandeoskom odlomku o opsjednutom njemaku simptomatičan je prigovor farizeja Isusu: „Po poglavici đavolskom izgoni đavle” (Mt 9,34). Vrlo neobjektivan prigovor i tendenciozan istovremeno. Na jednom drugom mjestu Isus je kazao: Ako đavao đavla izgoni, onda je u sebi podijeljen, ne može dugo opstati. A s druge strane istina je da je kod ljudi veća solidarnost u zlu nego u dobru. Tragedija čovječanstva — rekao je netko — nije u zloći zlih nego nedovoljnoj dobroći dobrih.

Daljnji tekst kaže kako je Isus obilazio „sve gradove i sela učeći po njihovim sinagogama, propovijedajući evanđelje o Kraljevstvu i liječeći svaku bolest i svaku nemoć” (Mt 9,35). Liječeći svaku bolest i svaku nemoć. . . . Netko je kazao da Isus nikada bolesnicima nije kazao: Trpite, podnosite bolest jer to je volja Božja. To je prigovor kršćanima koji se samo tako odnose prema bolesnicima, a ne znaju ili ne žele upotrijebiti moć molitve.

Isus je doživljavao ljude koji su ga trebali, njihovu situaciju, njihovo stanje kao da su ovce bez pastira. Dakle, ljudi bez orijentacije koji ne znaju zašto žive, ljudi koji ne znaju zašto su na ovoj zemlji. Današnja situacija, čini se, dosta je slična toj, da su ljudi dezorijentirani. Mnogi gube smisao života, postaju bezvoljni i opatični.

Kako kršćanin može pomoći ljudima? Na taj način što će sam dopustiti Bogu da mu se otkrije kao Spasitelj, da ga osobno susretne. Današnje kršćanstvo i previše obiluje neosobnim susretima s Bogom. Često je kod kršćana prisutna molitva i ima je dosta, možda i previše, ali njezina kvaliteta ne zadovoljava. Ona je odveć bezlična, a na temelju bezlične molitve nemoguće se osobno susresti s Bogom. Potrebno je raskrinkavati takvo lažno susretanje s Bogom jer ono ne vodi nikamo, a one koji ga prakticiraju — zavodi. Takva je molitva često bijeg od susreta s Bogom, a vrijeme posvećeno takvoj molitvi postaje mučenje sebe i drugoga.

Zato danas i cvjetaju molitvene skupine koje nastaju kao reakcija na krize obitelji i kao reakcija na molitvu koja ne mijenja onoga koji je prakticira. Mnogi vide u tim bazičnim, molitvenim skupinama šansu za Crkvu našeg vremena da ona postane ono što treba biti — zajednica naroda Božjega, pri čemu će Crkva s vremenom postati skup osobno osvjedočenih vjernika koji vjeruju ne samo da Bog postoji nego i da je s njima i u njima.

Kršćani prije svega trebaju pronaći ono što ih zajednički povezuje da bi se kao takvi mogli ne nametnuti svijetu nego ponuditi poruku Isusa Krista, Radosnu vijest onakvu kakvu su je primili. Primili su je kao radosnu pa da smognu snage i predati je drugima kao radosnu. Inače prijeti nam opasnost da Radosnu vijest naviještamo žalosnim licem.

U tom smislu i današnji čovjek i današnji kršćanin neće se više toliko osjećati dezorijentiranim, ili da se poslužimo Isusovom slikom, neće se osjećati kao „ovca bez pastira”.

MiB

S r i j e d a

Pozvani i poslani

(Mt 10,1-7)

Današnji evanđeoski odlomak govori o ustanovljenju Dvanaestorice. Zanimljivo da svi evanđeoski izvještaji o pozivu Dvanaestorice govore kako je Petar prvi pozvan, a kasnije je postao prvi među ostalim apostolima.

Isus je osjećao potrebu da kao ustanovitelj novoga Božjeg poretka okupi određen broj ljudi koji će ga izbližega slijediti, kojima će on moći govoriti i intimnije stvari negoli to može velikim skupovima. I svojim učenicima, apostolima dao je Isus vlast da izgone nečiste duhove i da liječe bolesti. Baš kao što je on, da tako i oni to čine. Dakle, on je u tom smislu učitelj. Bit će s njima, a ne nad njima, njima u svemu jednak osim u grijehu, a bez grijeha zato da bi grijeha ljudi mogao uzeti na sebe.

Isus šalje Dvanaesticu da misionare unutar vlastite domovine, baš onako kako se u zadnje vrijeme govori za naše krajeve i za cijelu Evropu koju treba ponovno evangelizirati jer je izgubila smisao za bitno u vjeri.

Daljnji tekst konkretizira dolazak kraljevstva nebeskog: da se bolesni trebaju liječiti, mrtvi uskrisavati, gubavi čistiti, zlodusi izgoniti, besplatno davati jer se besplatno primilo. Eto, to Isus želi. Ponuda kraljevstva nebeskog ostvaruje se u sakramentu krštenja, neopoziva ponuda Božje prisutnosti i blizine, njegovih darova koje najbolje iskorištavamo onda kad sebe doživljavamo kao dar, dar darovan drugima — od Boga. Tada čovjek sve ono što čini za druge, doživljava kao dar Božji darovan drugima preko sebe i ne nasjeda napasti da sebe proglasi vlasnikom talenata koje mu je Bog dao nego sebe shvaća kao poslužitelja tih darova a svoju službu kao dar od Boga za ljude (druge).

Zato kršćanin primajući kraljevstvo Božje, usvajajući ga egzistencijalno, postaje svjestan toga da je Bog s njim, da mu je Otac, da mu je bližnji brat. Tada je kadar ljude radije slati Bogu molitvom, nego vragu psovkom; tada je kadar vidjeti dobro u drugome usprkos naveliko proklamiranim lošim stranama njegova bližnjega. Njemu bacanje klipova pod noge neće promijeniti smjer kretanja makar mu usporilo hod. Kršćanin je čovjek koji poput apostola slijedi Isusa u svemu. Ide kamo ga Isus šalje jer je dopustio Isusu da ga za to i osposobi. On će kazati: „Nisam dostojan”, ali će i dodati „ali, samo reci riječ. . .”. Nema ništa luđe nego od Boga darovane darove zakopavati zato što to u nekima izaziva zavist. U svakom slučaju bolje je da ti zavide nego da te sažaljevaju.

Imati Boga neprestano pred očima znači nadilaziti sebičnost kako osobnu tako i zajedničku, boriti se za opće dobro, zajedničko dobro, pronalaziti ono zajedničko što nas povezuje jer je i previše toga što nas može dijeliti. Samo nas mostovi ljubavi, povjerenja, prijateljstva koji izvire iz Isusove riječi i povjerenja mogu dovesti jedne drugima, a onda i Bogu i samima sebi.

MiB

Č e t v r t a k

Čudesna se događaju

(Mt 10,7-15)

Svako vrijeme ima svoje odlike. Ono je kao i čovjek. Krato je svojim pozitivnim odlikama, a i negativnosti mu ne manjka. A čovjeku kao da uvijek neka-ko lakše zapne za oko nešto što je negativno.

Ljudi su zaposleni, imaju svoja radna mjesta, a svoj rad primaju plaću. No, u suvremenom društvu kao da se hoće zavući i jedna negativnost: ljudi očekuju na mnogim radnim mjestima i više od plaće! Na pojedinim vratima kao da nema smisla ni zakucati ako nisi pripremio nešto čime ćeš privoliti srce onoga koji te iza njih čeka, a bez njegove usluge nikako ne možeš.

Isus želi da situacija s njegovim učenicima bude sasvim drukčija: „Besplatno primiste, besplatno dajte!” (Mt 10,8). A živjeti treba — ne vjerujemo da je Isus na to zaboravio! Učenici nastavljaju Isusovo poslanje, njegovu zadaću zbog koje je došao na zemlju: propovijedaju skori dolazak Božjega kraljevstva riječima i djelima. Uz propovijedanje i Isus je činio čudesna djela: liječio je bolesne, uskrisivao mrtve, čistio gubave, izgonio zloduhe. . . A njegovi učenici? Oni su, doduše, pozvani propovijedati, ali se od njih ne očekuju čudesa i čudesni znakovi. No, pravi apostol ne može biti onaj koji samo naviješta Božje kraljevstvo. Pravi je Isusov učenik onaj koji propovijeda vlastitim životom i djelima pruža drugima „čudesa” i „znakove” Božjega kraljevstva. Konkretnije: Isus svojim učenicima povjerava zadaću ne samo da idu po svijetu i riječim naviještaju da je „kraljevstvo već među nama” (Lk 17,21) nego i da propovijedajući, suosjećaju i dijele radosti i tegobe života s onima koji trpe, koji su u nevolji. Bog nam svakog dana toliko

toga daje preko našega života, sredine u kojoj živimo, ljudi s kojima se susrećemo i idemo kroz život. I to sve Bog nam daje besplatno. A Isusov učenik koji živi na taj način i u tom duhu Kristovu nije ništa drugo nego jedno pravo čudo, jedan Božji znak za one kojima propovijeda. A tko ga takvim drži?

Čovjek vjernik pozvan je da u ovozemaljskom životu vrši volju Božju i po tome dospije u Božje krilo. Isus nas je u Očenašu naučio da svaki dan molimo da se dogodi Božja volja: budi volja tvoja. Mi to i činimo. Molimo da se vrši volja Božja, a gotovo i ne opažamo što činimo.

PL

P e t a k

Čuvajte se ljudi

(Mt 10,16-23)

Poći za Isusom – to zvuči sasvim lijepo, čak i privlačno. A kako je to u stvarnosti, to najbolje znaju oni koji su za njim pošli. Ovdje se dobro prisjetiti majke sinova Zebedejevih koja traži povlašteno mjesto za svoje. Nadala se ona kako će njezini sinovi uz Isusa uživati i to na počasnim mjestima.

U današnjem evanđeoskom odlomku čujemo o dijelu sudbine Isusovih učenika: „Čuvajte se ljudi, jer će vas predavati vijećima i po svojim će vas sinagoga ma bičevati” (Mt 10,17). Isus ih šalje k ljudima. Šalje ih kao ovce među vukove. Zašto oni odlaze među ljude? Zbog njihova dobra! On je došao ljudima pokazati zajedničkog Oca, otkriti im kako su svi braća i navijestiti im mogućnost vječnoga boravka u krilu Očevu: spasenje. Nakon ovozemaljskog života, Isus nastavak svoje zadaće povjerava učenicima.. Oni će ići „do nakraj svijeta” i svima donositi Radosnu vijest. I mjesto da od ljudi za sve to očekuju zahvalnost, Isus ih pripravlja na sasvim oprečan ishod njihova propovijedanja: „Svi će vas zamrziti zbog imena moga” (Mt 10,22).

Zanimljivo je s Božjom riječju. Djelotvorna je ona. Spremna je probuditi duhove. Ne pušta nikoga u miru. Sposobna je oteti mir iz čovjekove duše. U čije srce upadne, ono ne može ostati indiferentno. Mora se pokrenuti. Ili će priornuti uz Božju poruku ili će se njoj usprotiviti. A kad ljudska srca prorade, neće mira imati ni Isusovi učenici, propovjednici. Dogodit će se da ih prognaju iz jednoga mjesta u drugo. Ne preporučuje im Isus da se s njima bore. Nek izbjegnu nered, nek se udalje.

Ovdje bi mnogo mogli pričati iz svojega životnog iskustva brojni pastoralni djelatnici. Susreću se svagdan s ljudima kojima su poslani propovijedati. Među njima mnogi Božju riječ slušaju preko njihovih usta. Brojni uz njihovo propovijedanje pristaju. No, ima trenutaka kad im njihove riječi ne odgovaraju, njihovi potezi ne pristaju. Obaraju tada drvlje i kamenje na svoje pastire. Nisu im ugodili, nisu vršili njihovu volju, nisu činili kako su oni htjeli. . . Zbog toga „pastiri”

ne valjaju. Ipak, u svakoj se župi nađe duša koje žele biti vjerne Božjoj poruci. Ostaju vjerni njoj i njezinim navjestiteljima i u najtežim životnim situacijama. I samo zbog nekolicine takvih osjete navjestitelji Radosne vijesti kako se „isplati“ živjeti i propovijedati.

U svijetu ima i danas krajeva gdje Božja riječ izazivlje velike sukobe i podjele među ljudima, obiteljima, mjestima. . . Misлити na one daleke puno je lakše negoli misлити na sebe i svoju situaciju u kojoj živimo. Isusova riječ upućena je ondašnjim njegovim učenicima, ali ne mimoilazi ni nas danas. Nju trebamo prvotno razmotriti mi danas u odnosu na sebe i na svoj svagdanji život. A tu ćemo susresti mnogo nereda i borbe.

PL

S u b o t a

Propovijedati riječju i životom

(Mt 10,24-33)

Ima jedan strah koga se kršćani najteže i najkasnije odriču, a to je strah priznavanja Boga pred ljudima. Tu vlada jedan neopravdani stid, uzmicanje, krivo mišljenje da će me ljudi odbaciti ako Bogu u svom životu dam prvo mjesto, krivo mišljenje da ću biti nesretniji ako Bogu dopustim da se miješa u moje planove kao da mi sebi više želimo dobro i možemo učiniti dobra nego nam ga Bog želi i može učiniti. Zato Isus bez razloga ne govori riječi: „Tko god se prizna mojim pred ljudima, priznat ću se i ja njegovim pred Ocem koji je na nebesima. A tko se odreće mene pred ljudima, odreći ću se i ja njega pred svojim Ocem koji je na nebesima“ (Mt 10,32-33).

Propovijedati kraljevstvo nebesko može se na više načina i potrebno je na više načina: i riječju, i životom, šutnjom, naprosto cijelim svojim bićem. Kraljevstvo nebesko posjeduje takvu moć da može prodrijeti u sve pore bića ukoliko to, naravno, čovjek dopusti. Tu vrijedi ona misao: Duh je poput padobrana. Ne funkcionira ako nije otvoren. Tako isto kršćaninov duh ne funkcionira ako nije otvoren Bogu.

Kraljevstvo nebesko — potrebno je to često naglašavati — jest nešto što se ne osvaja nego nešto što se usvaja. Vrata srca otvaraju se iznutra, a Isus stoji na vratima i kuca. Iako ne prestaje kucati, nikada ne prelazi u lupanje jer je strpljiviji nego mislimo, samo se varamo ako mislimo da ćemo biti to sretniji što mu kasnije otvorimo (vrata). Kad mu povjerujemo, oslobađamo se svoje zatvorenosti, temeljnog nepovjerenja. Svakog smo kadri gledati očima djeteta, a Isus je samo takvima obećao kraljevstvo nebesko. U tom bismo smislu mogli kazati: samo djeca dobro propovijedaju Radosnu vijest. Odrasli su opterećeni ohološću koja nije karakteristična za djecu. Djecu je oduvijek resila poniznost, a Bog se poniznima daruje a oholima uskraćuje milost.

Kad dopustim Bogu da zauzme prvo mjesto u našem životu, onda uviđamo da osim mene postoji i bližnji, da nisam jedini na svijetu iako sam jedini ovakve vrste – original. Tada se ne trebam tjeskobno brinuti za svoju budućnost jer je ona u ruci Božjoj, Bog me osposobljava da u sadašnjosti konkretiziram i ostvarujem svoje kršćanstvo.

Isusova sudbina jest sudbina kršćana i ono što je prošao Isus svaki kršćanin prolazi na svoj način. Patnju i odbačenost, muku i tjeskobu, i radost i žalost. Križ svatko ima, svatko ga nosi. Kršćanin se razlikuje od drugih jer zna zašto nosi križ i nosi ga drukčije nego drugi – s perspektivom uskrsnuća. Neproduhovljena patnja kvari dušu, a produhovljena je popravlja.

Kao kršćani pozvani smo da budemo poslani. Od Boga pozvani k ljudima poslani. Na taj način uspijevamo kao vjernici sve stvari u životu staviti na svoje mjesto: Boga na prvo mjesto, a ostalo dolazi samo po sebi na pravo mjesto. Ako ljudi i ne prihvate kršćaninovo prihvaćanje Boga, kršćanin je kadar Božjom snagom podnositi teret krivih etiketa koje mu lijepe na dobar glas, teret ogovaranja, klevetanja pa i to da ga proglašavaju đavlom kao što su proglasili njegova Učitelja, jer nije učenik nad Učiteljem. Etiketa se najbolje oslobađamo onda ako im se ne protivimo nego ako ih mirno prihvatimo i ako smo im se kadri nasmijati i na taj način ih obezvrijediti, poništiti, dokazati da nije istina ono što ti podmeću, da nije istina ono što lijepe na tebe, jer kraljevstvo nebesko ne dolazi u agresivnosti nego u jednom strahovito dubokom miru koji samo Bog može pokloniti čovjeku koji mu se do kraja preda.

MiB

PETNAESTI TJEDAN KROZ GODINU

P o n e d j e l j a k

Evangelje je privlačljivije

(Mt 10,34-11,1)

U božićnoj noći čula se hvala Bogu iz usta anđela kojemu se pridružila nebeska vojska: „Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima koje ljubi!” (Lk 2,14). Bile su to prve riječi koje su se čule nakon Isusova dolaska na zemlju. Isus je u pravom smislu riječi ne samo glasnik nego i donositelj mira. On sam je mir. On je najavljivan kao „knez mira”. Kao takav je i očekivan. Kao mironoscu radovalo mu se u božićnoj noći i nebo i zemlja. Kao takvu i danas mu se radujemo.

No, opet nešto neobično. Štoviše neočekivano. Isus, glasnik i donositelj mira sada govori: „Ne mislite da sam došao mir donijeti na zemlju. Ne, nisam došao donijeti mir nego mač. . .” (Mt 10,34) Zar je to moguće?

Isus na svijet dolazi kao Spasitelj. Otkriva svim ljudima da imaju zajedničkog Oca i da su svi međusobno braća. Svijetu donosi Radosnu vijest o njihovu

spasenju. Ta vijest odjeknula je vrlo revolucionarno. Bila je to neočekivana novost u svijetu, posebno u judejskoj zajednici u kojoj se pojavila. I upravo Radosna vijest, Isusovo propovijedanje, njegovo evanđelje donosi u judejsku zajednicu mač koji reže. Evanđelje razdire judejsku zajednicu. Štoviše, ono cijepa obitelji. Radosnu vijest jedni će prihvatiti. U njoj će naći sebe. Drugi će se, međutim, na nju oglušiti. Stoga će jedni prigrliti Spasitelja i njegovo evanđelje, a drugi će mu okrenuti leđa. Bit će tako u cijeloj zemlji. To će se napose opažati u obiteljima, u kojima će doći do rascjepa. Puknut će spona koja je vezala djecu i roditelje, čak muževe i žene. „Neprijatelji će čovjeku biti ukućani njegovi” (Mt 10,36). A zašto? Pa taj nered, to neprijateljstvo unio je Isus svojim evanđeljem. Oni koji su ga prigrlili, ne mogu ostati revnodušni prema ostalim ukućanima koji za nj neće ni da čuju. Isus je puno jači, moćniji. Njegovim učenicima ništa ne preostaje nego približiti se više novoj zajednici i nju zavoljeti više negoli onu s kojom su krvno vezani. Zato će pravi Isusovi učenici više ljubiti njega, biti skloniji i privrženiji njegovoj zajednici negoli ocu, majci, sinu, kćeri. . .

Zar je današnji život mnogo drukčiji?! I u današnje doba susrećemo u svijetu evanđelje kao „znak protivljenja” i „mač” koji reže obitelji i zajednice. Jednima je ono nadahnuće za život i kruh svagdanji bez kojega im je život nezamisliv, a drugima predmet izrugivanja, bajka, priča iz davnine. . . I opet evanđelje donosi razdor u obitelji, nemir.

Životni križ treba uzeti i nositi. U svakom ljudskom životu susrećemo poteškoće i tegobe. Ni najgorljiviji učenik Isusov nije bez toga. Za istinskog učenika Isusova sve to ne smije biti neka veća zapreka. Za Isusova vjernog učenika ne smije postojati nikakva poteškoća koju on ne bi mogao nadići svojom vjerom i snagom evanđelja koje ga je zanjelo.

PL

U t o r a k

Vjera je potrebna za spasenje

(Mt 11,20-24)

Crkva Kristova novi je narod Božji. Njezini članovi postajemo po sakramentu krštenja. A već je stoljećima ustaljeno da roditelji u naručju donose s kumovima svoje najmlađe da bi ih u kupelji sakramenta krštenja „ucijepili” u Krista i njegovu Crkvu, njegovo otajstveno tijelo, kojemu je on glava. Matice krštenih pune su imena. Svjedočanstvo je to kako su mnogi pripušteni da budu članovi naroda Božjega.

Isusov javni život odvijao se uglavnom oko Genezaretskog jezera. U novozavjetnom razdoblju na njegovoj zapadnoj obali bijahu brojni gradovi i središta. Neka među okolnim mjestima bijahu Isusu sasvim domaća. Bio je u njima tko zna koliko puta. Htio je imati što više slušatelja. I Korozain i Betsaida blizu su Kafarnauma, najvećega grada i trgovinskog središta u Isusovo doba uz jezero. Iako

su to mjesta Isusu najprisnija i mjesta u kojima je učinio najviše čudesa, Matej spominje čudesa jedino u Kafarnaumu. I to posebno naglašava. Na Kafarnaum se Isus posebno i okomio, jer mu je bio omiljen grad. Stoga ga posebno i prekorava. Ne suprotstavlja ga Tiru i Sidonu, najtipičnijem primjeru poganskih gradova (Iz 23,1-14; Ez 26-28), nego Sodomi, gradu koji je služio kao uzor pokvarenosti u Starom zavjetu, uz Gomoru (Post 18,16-19,29), koje je zbog nevjere i pokvare uništio gnjev Božji i sraunio ih sa zemljom.

Iz svega navedenoga daje se zaključiti kako je Isus u Galileji stekao veoma malo učenika. Istina, mnoštvo je pokazalo neko zanimanje za nj i njegovo propovijedanje. Evandjelje spominje mase koje su hrlile za Isusom, ali je sve to mnoštvo ostalo indiferentno na njegovo propovijedanje.

Sodoma je bila mjesto Božjega zahvata. Ali uzalud. Srušena je do temelja. I Korozain, i Betsaida i Kafarnaum bili su mjesta koja je Bog pohodio i u njih stupio svojom nogom. Ipak, evandjelje ih nije toliko zanjelo. Ni čudesa nisu ništa koristila, posebno Kafarnaumu. A sva su ta mjesta pripadala narodu Božjemu. No, spasenje o tome ne ovisi. Ono ovisi o vjeri dotičnih.

Nije dovoljno tako biti samo upisan u Maticu krštenih. Ni primiti sakramente prve sv. ispovijedi i pričesti. Ni biti krizman i vjenčan nije dovoljno da bi se netko mogao spasiti. Niti pripadati narodu i zemlji s kršćanskom kulturom, pa i poučen biti u vjeri – nije dovoljno nekome da bi se mogao spasiti. Time bi se zadovoljili stanovnici Kafarnauma. Oni slične na takve. Treba nešto više! U narodu Božjem događaju se čudesa. Isus dolazi svake nedjelje na naše oltare. Govori nam. Njegovu riječ imamo i zapisanu u Bibliji. Možemo je čitati i sami. Isus nas želi po svojoj riječi voditi kroz život. Pruža nam „kruh jakih” koji nam pomaže da možemo kroz ovaj život ustrajati u življenju Radosne vijesti. To dovođi k spasenju. Vodi u nebesku Domovinu.

PL

S r i j e d a

Objava darovana malenima

(Mt 11,25-27)

Koliko god kršćanstvo bilo rašireno u svijetu i koliko god je uhvatilo korijene kroz proteklih 20 stoljeća, još uvijek u svijetu nalazimo raznih rascjepkanosti među pučanstvom. Ljudi žive u različitim okolnostima. Pripadaju različitim kulturama i pod raznim su podnebljima. I kamo god maknemo, nećemo susresti dva ista čovjeka. Ne samo da su jedni od drugih različiti po spolu, uzrastu i dobi nego i po obraženosti, sposobnosti. Jedni su, uz to, tihi, skromni i nezamjetljivi, a drugi se šepire kao paunovi. Ne znači da je posrijedi uvijek viša naobrazba, veći stupanj inteligencije. . . Napuhanost zauzima i te kako mjesta.

Nakon što je Isus prekorio Korozain, Betsaidu i Kafarnaum, suprotstavlja „malene” „mudrima i umnima”. Maleni su učenici, sedamdesetidvojica koji se

povратиše sa svoga apostolskog putovanja. To su učenici Isusovi koji prihvaćaju Boga u svoj život preko vjere. Mudri i umni vođe su židovskog naroda, posebno pismoznanci i farizeji. To su i oni koji se pouzdavaju u vlastita djela, svoje sile i zanemaruju raspoloženje za primanje objave intimnosti koja postoji između Oca i Sina.

Isus svojim propovijedanjem nije uspio probiti barijere između mudrih i umnih. Njegovu poruku prihvatili su tek rijetki. To su bili uglavnom oni iz seljačkih i radničkih sredina, priprosti puk. Jer, Isusovu poruku prihvaćaju ne mudri i umni, nego oni kojima je to objavljeno. Znači li to onda da je objava uskraćena mudrima i umnima u Izraelu? I danas? Ne, nikako! Isus je pristupao svima. Imao je vremena i za male i velike, i za stare i mlade. I oko njega okupljahu se svi, makar da se i na stabla penjahu kako bi ga vidjeli. On je svima navijestio dolazak Božjega kraljevstva. No, samo oni najjednostavniji prihvaćaju poruku Isusu. Tako se svidjelo Ocu.

A što je s drugima? Što su više bili zadojeni židovskom mudrošću i kulturom, koja se sastojala u poznavanju Zakona, to im je stvaralo veću prepreku u istinskom shvaćanju Isusove poruke. Tako, što je netko više poznavao Zakon, bilo mu je teže vidjeti kako je mesijanska revolucija morala zamijeniti Zakon.

Spadaš li ti među one koji se drže kulturnima i naobraženima? Pazi da se ne uzoholiš? Oholost će te zaslijepiti. Neće ti dopustiti da upoznaš istinu koja se nalazi ne samo tiskana po knjigama i listovima nego je i življena u odnosima s ljudima i stvarima.

Spadaš li među one bez kulture, neke posebne naobrazbe? Ne budi zbog toga malodušan! Ne dopusti da upadneš u neki kompleks, posebno kompleks manje vrijednosti. I ne preziri nikoga zbog toga što tebi nije dato ono što drugi imaju i znaju. Najvažnije je u životu znati jednu istinu: Bog je ljubav. Stvarno živjeti jest ljubav. A da bi to stvarno mogao netko znati, Isus traži da bude malen. To ne znači da bude bedast, luckast. Mora biti iskren čovjek koji se pokazuje onakvim kakav je u stvarnosti. Treba ljubiti druge bez nekih posebnih ciljeva i interesa.

PL

Č e t v r t a k

Jaram težak a sladak

(Mt 11,28-30)

Tko je taj čovjek koji se nikad nije našao u bezizlaznoj situaciji u kojoj mu nije od života ostalo ništa drugo nego da klikne poput Ilije: „Već mi je svega dosta, Jahve! Uzmi dušu moju.” (1 Kr 19,4)? Ljudi biraju različita životna zvanja. Raznoliki su njihovi putovi. No, kojim putem krenuo da krenuo, nema u ljudskom životu gotovo dana kad se na sunčani obzor ne navuče oblak tegobe, brige

ljutine, nerazumijevanja, nesporazuma, neraspoloženja. . . Dodije čovjeku. To je razumljivo. A kome u takvim trenucima ne padnu Isusove riječ iz današnjeg evanđelja kao melem na dušu?!

Umorni i opterećeni jesu oni koji stenju pod jarmom Zakona. To su siromasi kojima se propovijeda evanđelje. Isus ih poziva k sebi jer se on sam osjeća jednim od njih. A jaram i teret Isusov nije ništa drugo nego podložnost Božjem kraljevstvu. To ne nameće druge jarmove onima koji ga prihvaćaju, nego im čak i olakšavaju nositi jarmove koji su im već bili nametnuti.

No, čuli smo i drukčijih Isusovih izjava. On nas je pozivao da idemo za njim noseći svoj križ. Označavao je taj put stvarno teškim. Govorio nam je o „uskim” vratima i „tjesnu” putu koji nas vodi u život. Poticao nas je da ta vrata i taj put izaberemo, iako je naglašavao kako su to teški koraci. A sad nas zove da uzmemo njegov „jaram” jer je on „sladak” i breme je njegovo „lako”. Nije li to proturječe?

Isus je došao ljudima pokazati put k Ocu. Za sebe je rekao kako je on PUT, i to pravi put s kojega nema skretanja. No Isusov je put nezamisliv bez križa i Kalvarije. Zbog toga je stalno pripominjao kako se ne može za njim ići bez poteškoća. Nemoguće je kršćanski proživjeti jedan ljudski vijek bez križa. To je Isus jasno ponavljao i masama koje su se gomilale oko njega da ga slušaju. I na kraju, usprkos svim teškoćama, ostaje jedna istina: jaram je njegov sladak!

Čovjek izabere put Isusov, put križa. S Isusom se uputi kroz život. Smjelo kroči uza svoga Gospodina. Prolazi „uskim” putem. S Isusom uspijeva na njemu i ustrajati. Svjestan je da će na tom putu naići i na trenutke u kojima će na njegova leđa pasti križ. Ipak, i križ i sve životne tegobe uskog puta mogu u jednom smislu postati zaita „slatki” i „lagani”. Posebno ako kršćanin ide životnim putem čvrsto uz Isusa i njemu se pridružuje u „blagosti” i „poniznosti” srca.

Odvažismo se i mi krenuti za Isusom. Osjetismo i već dobrano iskusismo kako križ ne uzmiče s naših leđa. I Pilati su često brojni koji nam križ dodjeljuju. A Učitelj nam je primjerom pokazao što nam je činiti: uzeti hrabro križ i poći naprijed. Teško će biti. Posrtat ćemo i padati. Ni Isus kao čovjek nije bio od toga pošteđen. A zar mislimo da mi možemo više od njega?! Ne zavaravajmo se! Hrabro naprijed! Naći će se i za nas koji Šimun. A ponizno i blago srce izdržat će do kraja.

PL

P e t a k

Subota ili njezin gospodar?

(Mt 12,1-8)

Isus je pozivao „izmorene i opterećene” da dođu k njemu i on će ih odmoriti. Kod njega mogu naći „spokoj dušama svojim”. Uza nj se mogu lagodno odmoriti.

Subota bijaše dan odmora u pravom smislu riječi. Učenici Isusovi naoko kršiše zakon o subotnjem počinku. Farizejima ne preostaje ništa drugo nego ono što su obično i činili: da Isusu predbace na račun njegovih učenika. Isus ih opravdava. Navodi nekoliko tvrdnji iz Staroga zavjeta, a završava tvrdnjama kako je „Sin Čovječji gospodar subote”.

Istina, mnogo je ljudskih propisa. Tko li bi samo mogao nabrojiti sve zakone koje su ljudi tijekom stoljeća stvorili?! Njihova je uloga da pomognu čovjeku da bi on mogao biti više čovjek, da se može potpunije ostvariti. Ali farizeji nisu na to obadavali. Najvažnije bilo im je dokopati se kakve sitnice da bi Isusu mogli prigovarati.

„Sin je Čovječji gospodar subote” (Mt 12,8). To su učenici Isusovi vrlo dobro shvatili. Uvidjeli su kako Isus nije došao dokinuti subotu, iako su farizeji, videći da Isus brani svoje učenike, to tako mogli i shvatiti. Dan subotnji ne postoji samo zato da bi se mogli obdržavati propisi o njemu. Ima dužnosti koje su kudikamo veće i važnije od toga. To su shvatili Isusovi učenici: treba Isusa priznati Sinom Božjim i postupati prema njegovu nauku. Prvi kršćani toliko su se na Isusa i njegovu riječ oslonili da su subotno slavljenje prenijeli na prvi dan u tjednu. S tim su spojili i proslavu njegova uskrsnuća. Tako će taj dan za kršćane postati dan odmora.

Kao Isusovi učenici i mi smo naslijedili ono što su nam toliki i tolike prije nas ostavili u baštinu. Isusa priznajemo „gospodarom subote”. U „dan Gospodnji” svetkujemo njegovo uskrsnuće. Okupljamo se oko naših oltara. Slušamo njegovu riječ. On nam govori, dolazi među nas. Želi nas i dalje voditi kroz život. Farizeja, koji će i u nas pokazivati prstom i predbacivati nam na račun našega nedjeljnog okupljanja oko oltara, uvijek će se naći. Ali ne smijemo se dati smesti. Na njihove prigovore radije postavimo sebi i njima pitanje: kakav bih ja tek bio da ne idem nedjeljom u crkvu, da ne molim, da ne pristupam svetim sakramentima. . . ?

Naše svetkovanje „dana subotnjeg” moralo bi nas još više vezati uz Isusa i njegovu riječ. Mi moramo živjeti. A da bismo mogli živjeti, moramo odnekud crpsti snagu. Najveću snagu, pomoć i hrabrost za život može nam pružiti Isus u drugovanju s njime. Ispunjeni Isusom i njegovom riječju, nećemo gledati poput farizeja „da li je to dopušteno činiti ili nije”, nego ćemo nadasve ljubiti, a ta ljubav znat će što je dopušteno, a što nije. Ako budemo ljubili, bit će nam dopušteno činiti što god budemo htjeli. Jer, tko ljubi, taj ne može zaboraviti na izvor ljubavi, na samu ljubav, na Boga.

PL

S u b o t a

Mesijanska tajna

(Mt 12,14-21)

Zanimljiv je naš Isus. Nekada gotovo i neshvatljiv. Kao da se njegovi postupci protive logici zdrava razuma. Dolazi tako na svijet „radi nas ljudi i radi našega spasenja”. Dolazi da bi nam donio Radosnu vijest. Pripravlja se dugi niz godina, a onda nastupa, ide i propovijeda. Propovijeda kamo god stigne. I na ulicama i na trgovima.

Isusov glas nema neke velike buke. Sasvim je tih. Nastupa bez ikakve drskosti i umišljenosti, nadutosti, da proglašava neka prava. Sasvim jednostavno. Siromasima i dalje propovijeda siromaštvo. Bogatašima i dalje govori o siromaštvu. Ne želi igrati neku političku ulogu. Ne zanimaju ga neki spektakularni i propagandni prizori. Ni za nekim nasilnim potezima ne žudi. Kao da uopće ne ide za tim da zanese puk. Proizlazi nekako kao da Isus u sebi nema ništa demagoškog. Sasvim je nepopularan.

Pružna svijetu svjedočanstvo o istinitosti svojih riječi čineći čudesa. A nakon čudesa on se povlači. Ne želi da ga vide. Skriva se. Svijetu ne dopušta da o vide-nome priča, da razglašava čudesna djela. Želi da njegovo služenje bude ponizno i skriveno, služenje koje potpuno poštuje Božji plan, kako je naviješteno u proroku Izaiji.

Matej i vidi upravo u Sluzi Gospodnjemu Isusa. Pojedinci i narodi znali su svoje protivnike teško proklinjati i osvećivati im se gdje god je to bilo moguće. A Sluga Božji, ojačan Božjim Duhom, nastupa posve drukčije: krotko i ponizno, da to i drugima može poslužiti za primjer.

U Kristu, Sluzi Gospodnjemu, i Crkva ima uzor. „Apostoli su, poučeni Kristovom riječi i primjerom, slijedili isti put. Od samih početaka Crkve Kristovi učenici trudili su se kako bi obratili ljude da ispovijedaju Krista kao Gospodina, ne prisiljavanjem i umijećima nedostojnim evanđelja, nego u prvom redu silom Božje riječi” (DH 11).

Kristova Radosna vijest i danas odjekuje svijetom. Bez neke velike buke i bez ikakve sile. Dopire ona tako do krajnjih granica kugle zemaljske. Širi se lagano i nenametljivo. Svjesna je zajednica Kristovih vjernika savjeta Gamalielova: „Ako njihov pothvat, ili njihovo djelo, potječe od ljudi, propast će, a ako potječe zbilja od Boga, nećete ga moći uništiti” (Dj 5,38).

Isusov stil potpuno je opravdan. Donio je istinu i ne boji se ničega. Potpuno je siguran u uspjeh. Od puste demagogije i govorničkog umijeća mala je korist. Ono što je dobro, prihvaća se i bez nadmudrivanja. Ono je pače nepotrebno. Dobrota se širi sama od sebe. Dovoljno ju je osjetiti, namirisati. Ona će biti prihvaćena bez ikakva demagoškog umijeća, bez ikakva prisiljavanja. Tako je i na vjeronaučnim poukama, a slično je i na propovjedaonicama.

PL